

De bonobo, leesbevorderaarster en de boekenrebel

ELFDE CONFIDENTIE

In het laatste stukje Terra Incognita van het donkere mysterieuze continent, op een open plek in de wildernis, ver verwijderd van het bulderen en kolken van de machtige rivier, bereikte de expeditie van de ezel uiteindelijk de oude leesbevorderaarster en haar post.

Hij stootte op een kring inheemse vrouwen, die met grote ogen en ontblote boezem zat verdiept in de roman 'Ma main, mon amour' en registreerde de overrompelende indruk die het tafereel op hem maakte meteen in zijn dagboek.

De gevaren van de wildernis leken voor deze lezeressen onbestaand. De geluiden van het moment verschilden ogenschijnlijk in niets van het geluid van de stilte. Ook het suizen van een naderende liaan werd door geen van hen opgemerkt.

Pas toen de niets vermoedende bonobo vrolijk tevoorschijn slingerde en na een oorverdovende knal met verbrijzelde schedel voor de ezel neerstortte, sloeg het vrouwelijke gezelschap - slechts even - de ogen op.

'Ik heb graag dat het stil is als er gelezen wordt,' fluisterde de leesbevorderaarster ineens naast de ezel, 'en Désiré, mijn boekenrebel, is daarin nogal strikt.'

In een waas van kruitdamp en eau-de-cologne stapte een fors gebouw-

de inheemse militair op de ezel af. Hij schoof zijn kalasnikov op zijn rug, trok zijn machete uit zijn riem en sleepte de onfortuinlijke bonobo in de richting van de wildernis

'Wie is toch de auteur van Ma main, mon amour?' wou de ezel weten, 'dat hij hier alles en iedereen zo betovert?'

De leesbevorderaarster wenkte en sukkelde op haar stok in de richting van een zinken gebouw waarop 'Baraque de lecture' was geschilderd.

'In de wereld waar jij vandaan komt,' zei ze hijgend, 'hadden ze mensen als mij ineens niet meer nodig. En ik heb lang gedacht dat dat goed was. Dat lezers zelf hun boeken selecteerden. Maar is het daarom zoveel béter? Lezers laten zich nu met hun boeken fotograferen, als toeristen bij een monument, stallen ze uit als vazen op hun vensterbank, tatoeëren gedichten op hun verhemelte. Ze lezen enkel om te lezen. De woorden weerkaatsen als nietszeggende muzak in de onder-

grondse parking van hun geest. Ze lezen om te kopen, voor de korting, de sticker of de borsten op de kaft.

Désiré daarentegen, en het is niet omdat hij zwart is, maar Désiré is anders. Zuiverder. De vrouwen zitten hier zoals je ziet ook met hun borsten bloot boven hun boeken maar bij hem zijn lezen en lust nog twee duidelijk gescheiden dingen. Hij is het nog aan het leren en het vlot niet zo goed. Maar hij is een eenvoudige jongen met grootse ambities. Hij droomt ervan - net als ik - dat de vrouwen hier allemaal kunnen lezen en dat ze dan later zelf een boek schrijven, waarin ze op humoristische wijze vertellen hoe lezen hun intelligentie heeft aangescherpt en hoe ze daardoor anders naar de wereld en hun mannen zijn gaan kijken en hoe ze zélf zijn gaan bepalen wat ze willen lezen.

Want in de wereld waar jij vandaan komt, schrijft tegenwoordig iederéén. Vroeger kon je auteurs nog kweken, cultiveren. Met een bekroning hier, een schnabbel of een beurs daar, in ruil voor hooguit een gesigneerd exemplaar. Nu nog hou ik contact met de beste van hun soort. Ze overladen me met felicitaties voor mijn pionierswerk hier en sturen kisten nieuwe boeken die Désiré door vijandige gebieden loodst. Ik ben misschien wel dertig jaar wég, maar nog geen dertig jaar out!'

'En u doet er vast nog eens dertig jaar bij,' glimlachte de ezel.

De leesbevorderaarster knikte heftig en duwde de deur van de 'Ba-

raque de lecture' open met haar stok. Glunderend wees ze naar de met kaartjes behangen muren, en uit een kist toverde ze een gesigeneerde luxe-editie van 'Ma main, mon amour' tevoorschijn. 'Een

liefdesgeschiedenis, maar wel heel intellectueel,' zei ze mijmerend.

En in enkele cryptische zinnen, gekruid met speelse knipogen, komische grimassen en raadselachtige uitbeeldingen beschreef ze haar eerste ontmoeting met de auteur in kwestie. Ergens op een boekenbeurs, achter twee manshoge stapels gesigeneerde exemplaren van 'Ma main, mon amour'.

'Maar je zult wel honger hebben,' besloot ze met een tikkeltje angst in haar stem, toen de boekenrebel de barak binnenstapte met een dampende schotel vlees. 'Wat zou je zeggen van een hapje... bonobo?'

Op zijn expeditie had de ezel al ondervonden dat er in de wildernis toch meer werd geluisterd dan gelezen, en meer vertéld dan geschreven. Langs de oeroude weg van de mondelinge overlevering kwam het hem dan ook kort nadien ter ore dat de leesbevor-

“In enkele cryptische zinnen, gekruid met speelse knipogen, komische grimassen en raadselachtige uitbeeldingen beschreef ze haar eerste ontmoeting met de auteur in kwestie”

De bonobo, leesbevorderaarster en de boekenrebel

ELFDE CONFIDENTIE

deraarster vroegtijdig was overleden en ook de manier waarop ze aan haar eind was gekomen verwonderde hem geenszins.

De boekenrebel had zijn rebellen hun gang laten gaan met haar, op de tafel van haar 'Baraque de lecture', en had nadien eigenhandig 'Ma main, mon amour' in haar opengescheurde 85-jarige vagina geschoven. (Een opgekrulde paperback, gevuld met semtex-explosieven). Toen de ezel in allerijl naar haar verlaten leespost terugkeerde, werden zijn bange vermoedens bewaarheid. Alle kaartjes aan de muren van haar Baraque de lecture waren dertig jaar geleden verstuurd. Alle beroemde auteurs waren enkel dertig jaar geleden beroemd geweest, in de tijd dat ze van haar naïviteit, subsidies en liefde voor literatuur hadden geprofiteerd. Als ze al niet waren gestorven, probeerden ze nu hun tijd en verbittering te doden met bowlen, tuinieren en Moezelwijn-demonstraties.

Op goed geluk vormde de ezel het telefoonnummer dat hij in de luxe-editie van 'Ma main, mon amour' aantrof. Vermoedelijk van de beroemde auteur zelf, die de leesbevorderaarster – als de ezel alle knipogen en mimiek goed had geïnterpreteerd – indertijd in volle boekenbeurs en volle verdriet had afgezogen, omdat zijn vriend hem had laten zitten voor een andere, veel jongere man.

In een kamer ver weg bleef de telefoon lang rinkelen, tot een onzekere jongensstem met een wildernisaccent liet weten dat 'menier ies vertrokken op reis, twee jaar geleden, naar kerkhoof.'

Na een grondig onderzoek van haar bezittingen kwam de ezel tot de conclusie dat niemand echt van de leesbevorderaarster had gehouden, en dat op zich vond hij al genoeg om in de ondraaglijke hitte haar stoffelijke resten te verzamelen en boven haar verse graf voor te lezen uit de luxe-editie van 'Ma main, mon amour'. Hij koos het sonnet voorin: 'O, sonne! Sonne! L'angelus de mon prépuce!' dat in de kantlijn in een beverig handschrift vrijelijk was vertaald als 'O, zing! Zing! De metten van mijn tetten!'

De bonobo herdacht hij met de gebruikelijke minuut stilte.